

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ, РЕКЛАМИ ТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ
КАФЕДРА ПЕРІОДИЧНОЇ ПРЕСИ ТА МЕДІАРЕДАГУВАННЯ

Силабус курсу

Піар і публічна соціологія»

Обсяг	3 кредити 90 год.
Семестр, рік навчання	3-й семестр 2-й рік навчання
Дні, час, місце	Французький бульвар 22-24, за розкладом.; он-лайн на платформі Zoom
Викладач (-і)	К. соціол. н, доц. Мосійчук Тамара Євгеніївна
Контактний телефон	0 97 2183627
E-mail	t.mosiichuk13.07@onu.edu.ua
Робоче місце	Кафедра періодичної преси та медіаредагування
Консультації	Онлайн-консультації на платформі Zoom. Очні консультації: Французький бульвар 22-24, щотижнево за розкладом.
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни	Накопичення у здобувачів вищої освіти відповідних базових знань про основні поняття і категорії соціології, про основи функціонування публічної сфери, її особливості, поняття, методи та практику публічної соціології та PR (Public Relations) в сучасному суспільстві.
Місце дисципліни в освітній програмі:	Дисципліна відноситься до вибіркових курсів.
Мета курсу.	Формування у здобувачів знання про діяльність, спрямовану на досягнення взаєморозуміння та згоди між людьми та великими соціальними групами, професіоналізму у налагодженні зв'язків, ознайомлення із теоріями PR та стандартами розвитку PR-діяльності для аналізу та впливу на громадську думку, цілеспрямованого формування та управління нею, уміння споживання соціологічної інформації задля взаємообміну різноманітними точками зору,

	інформацією, досвідом, до зростання якості соціологічного мислення та соціологічної уяви у публічній сфері.
Завдання дисципліни:	<p>Сформувати соціологічне бачення соціальної реальності на основі отриманих знань, умінь та навичок наукового аналізу функціонування піар та публічної соціології у практиці журналіста;</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглибити знання здобувачів з основами функціонування публічної сфери, її особливостями, поняттями, методами та практикою публічної соціології та PR (Public Relations) в сучасному суспільстві; - розкрити сутність використання соціологічних підходів і стратегій PR, ознайомлення із теоріями PR та стандартами розвитку PR-діяльності для аналізу та впливу на громадську думку; - сформувати вміння використовувати у професійній практиці застосовувати та популяризувати соціологічні дослідження з актуальних проблем сучасного стану суспільства ризику та соціальної невизначеності; - робити соціологію публічною, журналістику об'єктивною та перевіреною щодо презентації громадської думки про ставлення, судження, оцінки конкретними соціальними групами, соціальних спільнотами щодо соціальних фактів та явищ суспільства; формувати зростання якості соціологічного мислення та соціологічної уяви у публічній сфері.
Компетентності	<p>ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>
Очікувані результати	<p>ПР 01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.</p> <p>ПР 03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.</p> <p>ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.</p> <p>ПР 08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.</p>

ОПИС КУРСУ

<p>Форми і методи навчання</p>	<p>Курс буде викладений у формі лекцій (16 год.) та практичних (14 год.) занять, організації самостійної роботи здобувачів (60 год.).</p> <ul style="list-style-type: none"> - У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються як загальнонаукові так і спеціальні методи навчання: - словесні методи: лекція, дискусія, полеміка, бесіда; - наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація; <p>Методи виконання практичних завдань, спрямовані на формування теоретичних знань, практичних умінь і особистісних якостей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реферування, конспектування, есе; виконання логічно обумовлених завдань; <p>Активні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «мозкова атака», рольові ігри, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією. - Самостійна робота, з метою поглиблення знань та формування вмінь, включає роботу текстовим матеріалом, навчально-методичною літературою, статистичними даними, результатами соціологічних досліджень, оприлюднених на спеціальних сайтах в мережі Інтернет українськими та зарубіжними науковими Центрами; виконанням практичних завдань: складання тематичного тезаурусу, складання згідно нормативних правил реферату, написання есе та наративу для висловлення власного кута зору та власних думок із залученням категоріального апарату соціології молоді з метою пошуку доказових аргументів та фактів; підготовку презентацій.
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1. Проблемне поле предметного концепту публічної соціології та PR у діяльності журналіста</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Соціологія і журналістика у сучасному суспільстві. Соціологія і журналістика як науки, мистецтво, навчальна дисципліна. Категоріальний апарат, що пояснює контексти понять країна, держава; суспільство (правове, соціальне, громадянське) у класичних та сучасних інтерпретаціях. Соціологія</p>

та журналістика: об'єкт та предмет у науці та практиці; сфери та напрями дослідження, оприлюднення/публічність.

Тема 2. Публічна сфера, публічна соціологія та PR. «Публічна соціологія» та Public Relations, їх спільні риси та відмінності, сфери проникнення; історичний огляд виникнення та розвитку публічної соціології (теорія публічної соціології М. Буравого, її зв'язок з PR як інструментом комунікації та взаємодії з громадськістю. Категоріальний апарат, що пояснює явище публічності та піару у сучасному суспільстві.

Тема 3. Публічна соціологія у сучасному суспільстві. Функції публічної соціології в умовах стану ризику та невизначеності українського суспільства. Публічна соціологія як соціальне явище в історичному та соціокультурному контексті розвитку суспільства. Політична влада як джерело публічності.

Тема 4. ПІАР (PR/Public Relations) як сфера професійної діяльності.

Виникнення і розвиток ПР як сфери професійної діяльності. Теорії PR які розкривають стратегії і тактики в сфері комунікації та взаємодії організацій з громадськістю та їхнє застосування. Сутність і принципи ПР. Спільні і відмінні ознаки ПР й журналістики та інших сфер діяльності.

Змістовий модуль 2. Концептуалізація публічності та піару як виду діяльності у практиці журналіста

Тема 5. Публічна сфера і громадянське суспільство. Публічна сфера, її особливості та ознаки. Громадянське суспільство і правова держава. Взаємодія, взаємозв'язок та взаємовплив між публічною сферою та соціальними інституціями суспільства.

Тема 6. Соціологія громадської думки. Предмет, структура, функції соціології громадської думки. Вплив громадської думки на людську поведінку, що є виявом соціального контролю. Значення громадської думки в сучасному суспільстві. Соціологічні Центри дослідження громадської думки. Історія виникнення та розвиток діяльності. Міжнародні та вітчизняні центри соціологічних досліджень: цілі, завдання, напрями досліджень.

Тема 7. Технології впливу на громадську думку.

Чинники впливу на громадську думку в різноманітних сферах життєдіяльності суспільства. Технології пропаганди та контрпропаганди. Інформаційно-психологічний вплив на масову свідомість. Етичні проблеми впливу на громадську думку.

Тема 8. 9. Засоби реалізації завдань PR

Місце і роль ЗМІ в формуванні і вираженні громадської думки. Особливості реалізації завдань PR у ЗМІ. Аналітична робота PR-служб із ЗМІ. Організаційна робота PR-структур із ЗМІ.

Безпосереднє спілкування із журналістами. Робота прес-служб. Реклама як засіб піар.

Тема 10. Організація роботи в паблік рілейшнз.

Побудова PR-структур. Нормативно-правові та етичні засади PR-діяльності. PR-кампанія як організаційна форма діяльності в PR.

Тема 11. Вплив публічної соціології на формування громадської думки та соціальну політику. ЗМІ, масові комунікації та соціальні мережі як канали трансляції соціологічних знань. Публічний виступ як чинник налагодження громадських зв'язків.

Змістовий модуль 3. Технології та механізми PR та публічної соціології: практика застосування у сферах журналістської діяльності.

Тема 12. Використання PR у політичній сфері. Організаційно-технологічні форми участі PR в політичному процесі. Суб'єкти політики; політичний менеджмент та політичний маркетинг. Технології впливу та використання ЗМІ у виборчій кампанії.

Тема 13. PR як засіб впливу на процеси в економічній сфері.

PR-діяльність на галузевому, регіональному, національному та транснаціональному рівнях і у різних проблемних напрямках діяльності суб'єктів економіки. Принципи інноваційного підходу. Вплив PR на розвиток підприємництва: напрями реалізації.

Тема 14. PR у забезпеченні функціонування і розвитку соціальної та гуманітарної сфер. Діяльність PR-структур та фахівців у напрямках: підтримка ринку праці, сприяння формування середньому класу, підтримка розвитку освіти, медицини, охорони довкілля, сприяння розвитку культури та мистецтва; волонтерство та спонсорство. Соціологічні дослідження про стан та ставлення до процесів, що відбуваються у соціальній та гуманітарній сферах.

Тема 15. Використання PR у державному управлінні і місцевому самоврядуванні. Цілі та завдання PR-структур у сфері доведення до громадськості політики суб'єктів державної влади. Застосування фахових знань піар-менеджерів в обговоренні проектів документів через елементи електронного управління, прийнятті рішень; відкритості діяльності, протидії порушення законодавства. Соціологічні дослідження про довіру та ставлення.

Тема 16. Соціологічний піар чи соціологічні технології. Особливості журналістського піару. Соціологічний PR: «білий», «сірий» і «чорний» та соціологічні технології. Найпоширеніші способи маніпулювання громадською думкою з використанням ЗМІ. Псевдотехнології паблік рілейшнз і протидія їм.

	<p>Тема 17. Професійність PR-фахівця та журналіста як засіб протидії псевдотехнологіям.</p> <p>Системність теоретичних знань з гуманітарних дисциплін. Дотримання гуманістичних цінностей, етичних норм та загальних професійних принципів.</p> <p>Тема 18. Принципи соціальної та інформаційної безпеки у діяльності журналіста. Соціальна та інформаційна безпека у стані соціальної невизначеності суспільства. Ризикована та віктимна поведінка особистості у період воєнного стану. Соціологічний моніторинг безпеки життєдіяльності. Особливості досліджень та значущість знань соціальної безпеки фахівцями фахівців зі зв'язками з громадськістю</p>
<p><i>Перелік рекомендованої літератури</i></p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безрукова О. А. Соціальна відповідальність в сучасному українському суспільстві: соціологічна концептуалізація та досвід емпіричного дослідження / Ольга Анатоліївна Безрукова; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя: Б. в., 2015. – 36 с. 2. Гетман Ю. Діджиталізація публічної сфери як підґрунтя інституціалізації. Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2022. В.4. С. 90-102. 3. Головаха Є. Публічна соціологія як чинник розвитку громадянського суспільства / Є. Головаха, В. Степаненко // Соціологія: Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2017, № 1 [19 4. Гончарук Т. Руйнуємо міфи та фейки російської пропаганди про ОДЕСУ // 10 запитань історіку. https://youtu.be/enIyzXnsCU0?si=5fcCt2oO36Zl4OF9 5. Журналістика та медіа: довідник / Зігфрід Вайшенберг, Ганс Й. Кляйнштойбер, Бернгард Пьюрксен; пер. з нім. П. Демешко та К. Макеев; за загал. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. – К. : Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2011. – 529 с. 6. Калашнікова Л. В. Соціологічний моніторинг безпеки життєдіяльності особистості: проблеми теорії. Український соціум. 2017. N 1. С. 49-59. Паніотто В.І. Соціологія і маніпуляція. https://www.youtube.com/live/W9AyhV0ziow?si=pgfNPm40jcGM09O <u>у</u> 6. Назаренко К.С. Принципи соціальної відповідальності в діяльності сучасних українських мас-медіа. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 2017 р. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи» Випуск 39. С. 244 - 252. 7. Пасісниченко В. Л. Пасісниченко І. М. Сучасна концептуалізація громадянського суспільства: рух поза межі інституціонального

підходу -
<http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/politology/article/view/2975>
8.Полторак В.А., Петров О.В. Наукова соціологія та соціологічний піар: постановка проблеми. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики, 2011, вип. 51. С,35-46.

Додаткова

1.Сучасні соціальні трансформації: глобальний досвід та локальні специфікації: монографія за ред.проф. Н Коваліско, проф. Ю.Пачковського. Львів: ЛНУ ім.Івана Франка,2021. 207 с.

Інформаційні ресурси

Сайти журналів

Соціологія: теорія, методи, маркетинг –
<http://ecsocman.hse.ru/soc-ua/volumes.html>

Український соціологічний журнал –
http://www.nbu.gov.ua/PORTAL/soc_gum/Ukrsocj/texts.html

Сайти соціологічних співтовариств та науково-дослідних організацій

Інститут соціології НАН України – <http://www.i-soc.kiev.ua>

Інститут демографії і соціальних досліджень НАН України –
<http://www.idss.org.ua>

Всеукраїнська громадська організація. Соціологічна асоціація України – <http://www.sau.kiev.ua/>

ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

- Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості студента з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.
- Об'єктом поточного оцінювання є:
 - програмний матеріал, який викладається на лекціях;
 - питання і проблеми, що обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях;
 - програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає індивідуальні завдання: реферати, презентації, практичне завдання, тематичний тезаурус.

- Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою.

- Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

- Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

- Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Оцінювання знань (розподіл балів) здобувачів

Метод	Форма	Бали		Максимум балів
Усний контроль	Зворотній зв'язок під час лекцій	1 бал за 1 тему - 4 бали		4
Практичний контроль	Робота на семінарах – семінари 28 годин всього	4 бал за 1 тему		56
Есе	Письмова робота,	10	на вибір (дві форми роботи)	10
Доповідь	Письмова робота, виступ	10		10
Аналіз статистичних даних; моніторинг	Письмова робота	10		10
Індивідуальне самостійне завдання	Презентація	20		20
Всього (залік)				100

- Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

- Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

- Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Самостійна робота здобувачів.

форми	методи контролю	строки здачі завдань
Підготовка презентації	презентація	<i>Студент обирає форму самостійної роботи. Тему та</i>
Складання реферату	реферат	

Аналіз статистичних даних, моніторингу	формування звіту	<u>строк виконання обговорює з викладачем.</u>
Тезаурус	тезаурус	
Есе	есе	

Критерії оцінювання самостійної

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Есе	10	Здатність здобувача презентувати доповідь відповідно теми, гіпотез, проблемних питань, змісту, логіки викладу навчального матеріалу та супроводити її оригінальними власними прикладами, способами доведення.
Моніторинг, аналіз статистичних даних	10	Здатність здобувача здійснювати аналіз та узагальнення на основі опрацювання статистичних даних та результатів соціологічних досліджень, теоретичного матеріалу
Презентація	20	Здатність студента презентувати проєкт власного дослідження відповідно змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням
Реферат	5	Здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
Доповідь	10	Вміння здобувача вищої освіти працювати із спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).

Наратив	5	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. вміння здобувача вищої освіти формувати та висловлювати свою думку, пояснювати, співпереживати, переконувати, домагатися поставлених цілей
Тезаурус	5	Вміння здобувача вищої освіти працювати із спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	5	Самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

ПОЛІТИКА КУРСУ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначає Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrocheshnost.pdf У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
<i>Політика щодо відвідування та запізнь:</i>	Відвідування практичних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю та ін.) навчання може відбуватись дистанційно в он-лайн формі за графіком, погодженим із викладачем.
<i>Мобільні пристрої</i>	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.

<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>Всі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми.</p> <p>Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.</p>
--------------------------------------	--